

Rariteettikomitean hyväksymät vuoden 1987 harvinaisuushavainnot

MARTTI HARIO, TAPANI NUMMINEN & JÖRGEN PALMGREN

Suomen Lintutieteellisen Yhdistyksen Rariteettikomitea (RK) hyväksyi vuodelta 1987 279 harvinaisuushavaintoa ja hylkäsi 36 (hylkäämisprosentti 11,4). Käsiteltyjen havaintojen yhteismäärä (316) on pysynyt huomattavan korkeana huolimatta RK-lajilistan supistamisesta vuonna 1986 (ks. Hario ym. 1987). Hyväksytyjen havaintojen määrä on sama kuin 1980-luvun toisena huippuvuonna 1985, jolloin lajivähennyksiä ei ollut vielä tehty. Ilmoittamisaktiiviteetti on siten säilynyt korkeana, ehkä jopa kohonnutkin.

Rariteettien esiintyminen painottui vuonna 1987 vahvasti syksyyn. Sääsuhteiltaan vuosi oli epätavallisen kylmä. Ilmatieteen laitoksen mukaan se sijoittuu sadan viime vuoden ajalta kymmenen

kylmimmän joukkoon. Vain lokakuu oli keskimääräistä lämpimämpi. Maamme etelä- ja itäpuolella oli koko lokakuun ajan korkeapaineen keskus, jolloin tuulet olivat vallitsevasti eteläpuoleisia. Virtaus kuljetti lounaasta lämmintä ilmaa ja piti keskilämpötilan korkeana (Ilmatieteen laitos, kuu-kausikatsaukset).

Vuoden hyväksytyistä havainnoista peräti vajaa kolmasosa (31 %) ajoittui lokakuulle, mihin ratkaisevasti vaikutti monien itäisten lajien ennätyksellisen runsas esiintyminen. Ilmiö ei koskenut pelkästään meitä, vaan samaa raportoitiin muualtakin Länsi-Euroopasta (ks. Breife 1987). Suomessa entiset vuosiennätyksensä rikkoivat isokirvinen (26 yks.), kirjosiipiunilintu (33 yks.) ja ruskouunilintu

(9 yks.). Syksyn "kovan luokan" rariteettien lista muodostui poikkeuksellisen pitkäksi, joukossa mm. neljä maalle uutta lajia: pikukutelkka, arohiirihaukka, mustakurkkurautiainen ja rusotasku.

Kevään säiden epävakaisuutta kuvastanevat punajalkahaukan (4 yks.) ja avosetin (7 yks.) poikkeuksellisen niukka esiintyminen ja toisaalta niittysuohaukkojen (21 yks.) ja lampiviklojen (17 yks.) runsaus. Kevään ainoa lisä Suomen lintujen lajiluetteloon oli niittysirkku. Viileän kesän huomattavin rariteettitapaus oli partatiaisen ensimmäinen ja onnistunut pesintä maassamme.

RK:n kokoonpano vuonna 1987 oli seuraava: Lasse J. Laine (puheenjohtaja), Martti Hario (sihteeri), Dick Forsman, Matti

Pitkän teemapyyntin jälkeen Pekka Suhosen on helppo hymyillä. Pääosassa kirjosiipiunilintu *Phylloscopus inornatus*, Lågskär lokakuu 1987. — Valok. Jörgen Palmgren.

Lyhenteet

Linnun tarkka ikä merkitään kalenterivuosina: 1kv = samana kalenterivuonna, 2kv = edellisellä kalenterivuonna, +1kv = ennen kuluva kalenterivuotta syntynyt jne. Muut ikälyhenteet: juv = nuori lintu ensimmäisessä täydellisessä höyhenpuvussa, ad = aikuinen, subad = esiaikuisen, pull = pesä- tai maastopokkanen.

Muut käytetyt lyhenteet: jp = juhlapukuinen, tp = talvipukuinen, vp = vaihtopukuinen, ♀-puk. = naaraspukuinen, ♂-puk. = koiraspukuinen, ♀-A = naarasääninen, r = rengastettiin, m = muuttava. Jos muuttavan linnun lentosuunta on ollut tiedossa, sitä on käytetty m-lyhenteen sijasta (N, NNE, NE jne.). Kääntyvän linnun lentosuunnat on ilmaistu kauttaviivalla (esim. NE/NW). Milloin yksilömäärää ei ilmoiteta, havainto koskee yhtä yksilöä.

Havainnoijien nimet ilmoitetaan lyhentämättöminä. Lomakkeen täyttäjän nimi on ensimmäisenä, muut aakkosjärjestyksessä. Yleensä kaikkien havainnoijien nimet on ilmoitettu, ei kuitenkaan kolmea enempää.

Kapanen, Matti Lammin-Soila, Tapani Numminen ja Esa Sojamo. RK-aineiston tietokonetallennuksesta vastaa nykyään Jörgen Palmgren, joka myös on tulostanut käsillä olevan katsauksen kirjapainovalmiiseen muotoon. Tapani Numminen on tarkistanut lomakkeilta katsaukseen tulleet tiedot, ja Martti Hario on kirjoittanut tekstin ja laskenut lajikohtaiset yksilömäärät.

RK:lla on jälleen ollut ilo vastaanottaa Leitz-kiikareiden maahantuojaan Elwe Oy:n taloudellinen tuki katsauksen värivalokuva-liitteen painatuksessa. Katsauksen laadukas kuvaliite on tätä nykyä sen suurin taloudellinen menoerä, nyt kun ladontakustannukset ovat ATK-tekniikan myötä pienentyneet olennaisesti. Elwe Oy:n tuki jatkuu jo viidettä vuottaan ja mahdollistaa yhä laajenevan kuvaaineiston käytön, mistä esitämme parhaat kiitoksemme.

Ohjeita

Merkitse RK-lomakkeelle päivämäärätiedot täydellisinä *niille varattuun sarakkeeseen* (ei sirotellusti tekstin sekaan), myös viimeisin tiedossasi oleva päivämäärä pitempään paikallisina olleista linnuista, vaikkei se olisi omasikaan (mainitse luonnollisesti myös, kuika viimeisen havainnon teki). Tarkkaa erityisesti, että vuosiluku tulee mukaan ja oikein. Mahdolliset valokuvat on aina syytä lähettää ilmoituslomakkeen mukana, mieluummin CT-kopiona kuin alkuperäisenä diana. Merkitse niihin kuvaajan nimi, kuvauspäivä ja -paikka. Ilmoita, saako RK arkistokäyttöön pitää kuvan tai kopioida sen.

Teknisiä ohjeita

RK-lomakkeen täyttämässä painotettakoon eräitä teknisiä seikkoja. Tekstiä ei pitäisi jatkaa lomakkeen vieruksen (marginaalin) yli. Lomake joudutaan RK-prosessissa kopioimaan ja kopiokone lievästi vääristää lomakkeen mittasuhteet, jolloin vieruksessa oleva teksti kopioituu huonosti tai jää kokonaan pois. Samoin ei ole hyvä käyttää lomakkeen kääntöpuolta tekstin jatkamiseen, sillä kopiointi läpivalaisee paperin ja lomakkeen molemmista puolista tulee suttuinen kopio. Käytä siis

erillistä A4-kokoista *valkoista* paperia tekstin jatkamisessa. Piirrokset on aina parasta tehdä erilliselle paperille, ellei sanallinen kuvaus ole itsessään niin lyhyt, että piirros hyvin mahtuu etusivulle.

Lomakkeen täyttämässä paras tapa on selkein tapa: kirjoituskooneella tiheällä rivivälillä mahdollisuuksien mukaan kaikki asia etusivulle. Luetuta, tiivistä, selkeytä sanontaa. Kuvauksen tyylistä on annettu riittämiin ohjeita aikaisemmissa RK-katsauksissa; niihin kannattaa aina tarpeen tullen palata.

Toimi ajoissa!

Viimeinen tilaisuus saada havainto ajoissa RK-katsaukseen on seuraavan vuoden heinäkuun viimeinen päivä. Tuolloin lomakkeen tulee olla käynyt lausunnolla *havainnoijan oman yhdistyksen ARK:lla* ja olla RK:n sihteerillä. Mieluiten toimi siis ajoissa. Talvi on sopivaa aikaa täyttää RK-lomakkeita. Nykyään RK:n ei kannata pitää kevätkokoustaan, sillä valtaosa edellisen vuoden lomakkeista tulee sihteerille vasta kesä-heinäkuussa, osa vieläkin myöhemmin. Havainnoijia pyydetään ottamaan huomioon, että alueelliset komiteat joutuvat monasti istumaan kesken kesäkiireiden saattaakseen RK:lle ajoissa yhdistyksensä matimyöhäisten palauttamia lomakkeita. Tämä kaikki viivyttely on turhaa painolastia aluekomiteoitien ja RK:n muutenkin työläässä tehtävässä.

Rengastajille

Vuoden 1986 alusta lukien jokaisesta rengastetusta RK-lajin yksilöstä rengastaja on velvoitettu täyttämään RK-lomakkeen (lomakkeelle merkitään myös ao. rengasnumero). Poikkeuksen muodostavat vain hippiäisuunilintu ja kirjosiipiuunilintu, joiden *rengastettuja* yksilöitä ei tarvitse ilmoittaa. RK-lajiluettelon alaviite "ei pyydystettyjä" (ks. Lintumies 2/1986, s. 65) tarkoittaa siis pyydystystilanteessa *rengastettuja* yksilöitä, ei jostain syystä rengastamatta jääneitä, vaikka niitä olisikin tarkasteltu (ja määritetty) kädessä. Ilmauksen "ei pyydystettyjä" tarkoite on kieltämättä epäselvä; pyrkimyksenä on saada tietoon kaikki Rengastustoimiston

listausten ulkopuoliset hippiäisuunilintu- ja kirjosiipiuunilintuhavainnot.

Muistutettakoon, että rengastaja on aina viime kädessä vastuussa siitä, että hänen rengastamastaan linnusta tulee asianmukaisesti täytetty lomake ajoissa RK:lle. Mikäli siis rengastat rariteetin, huolehdi siitä, että valtuuttamasi henkilö (esim. linnun löytäjä) todella täyttää lomakkeen tai täytä lomake itse. Rengastajan nimi tulee vuoden 1987 havainnoista lähtien aina katsaukseen, silloinkin kun se ei linnun löytäjän tekemälle lomakkeelle ole mahtunut (esim. aakkosjärjestyksen johdosta). Rengastajan nimi poimitaan Rengastustoimiston listaukselta, joka RK-lajien osalta käydään läpi vuosittain. Poikkeuksen muodostavat tapaukset, joissa rengastaja ei yhdy RK:n hyväksymään määrittelyyn tai ei suostu alistamaan määrittelyä RK:n arvioitavaksi. Tällöin asia jätetään Rengastustoimiston ja rengastajatoimikunnan ratkaistavaksi.

Katsauksen yksilömäärät

Katsauksessa esiintyy lajin nimen jäljessä kolme lukua. Ne ilmaisevat tavattujen yksilöiden kokonaismäärän tiettyinä ajanjaksoina. Ensimmäinen luku käsittää ajan vuoteen 1974 asti, toinen luku jakson RK:n toiminnan alkamisesta vuodesta 1975 vuoteen 1986 (RK:n hyväksymiä havaintoja) ja kolmas esiteltävän vuoden 1987. Näiden lukujen summa on Suomessa kaikkina aikoina tavattujen yksilöiden kokonaismäärä.

Hyväksytyt havainnot 1987 *Records accepted for 1987*

Amerikanjääkuikka

Gavia immer

(2, 11, 1)

21.7. Inkoo, Somarn jp NE/NW (Karno Mikkola, Jussi Heikkilä).

Itämeren piirissä Suomessa ja Ruotsissa amerikanjääkuikka on selvästi jääkuikkaa harvinaisempi, Tanskassa lajien runsaussuhteet rariteettiaineistoissa ovat kutakuinkin tasan (vajaat sata havaintoa molemmista vuoteen 1985 mennessä, Olsen 1987), Brittein saarilla ja muualla Länsi-Euroopassa sitä vastoin amerikanjää-

kuikka on jääkuikka huomattavasti tavallisempi vierailija (esim. Burn & Mather 1974). Lähimmät pesimäalueet ovat Islannissa (amerikanjääkuikka) ja Varangissa-Petsamossa (jääkuikka).

Suula *Sula bassana*

(3, 10, 3)

29.9. Joutseno, Arposenniemi 1kv WSW (Antti Supponen, Veli-Pekka Lehtonen). 10.10. Rääkkylä, Vuoniemi 1kv lähti NW (Harri Kontkanen, Kari Kärkkäinen, Ari Parviainen ym.). 11.10. Savonlinna, Kosola 1kv (Eino Karttunen, ilmoitti Lasse J. Laine).

Savonlinnan lintu poimittiin nälkiintyneenä pelloilta, ruokittiin kuntoon ja vapautettiin Hankoniemellä. Tehokkaasti lisääntyvä Pohjois-Norjan kanta kasvoi vuoden 1974 750 parista noin 1800 pariin vuonna 1982 (neljä yhdyskuntaa) (Røv ym. 1984).

Jalohaikara *Egretta alba*

(4, 24, 3)

23.4. Urjala, Honkolan kylä (Jorma Nummela, Pekka Tervamäki). 30.4.-3.5. Eura, Honkilahti (Tuomo Hurme, Inkeri & Jussi Mäkinen ym.). 27.6. Muonio, Muotkavaara (Thomas Oesch, Eila Hagman).

Muonion havainto on viides Lapista. Tyhjää vuotta 1985 lukuun ottamatta lajista on tehty 1980-luvulla vuosittain keskimäärin kolme havaintoa.

Mustaiibis *Plegadis falcinellus*

(2, 0, 1)

17.-23.10. Perho, Kirkonkylä (Kari Venho ym.).

Edellinen tunnettu havainto on kaukaa 1830-luvulta (Piikkiö 2 yks.). Ruotsissa havaittu 16 yks., joista 1 vuonna 1987 (19.10. Öölanti, joten eri yksilö kuin Perhon lintu; E. Hirschfeld, kirj. ilm.).

Lyhytnokkahanhi

Anser brachyrhynchus

(42, 129, 22)

20.-30.4. Pukkila, Kantele — Orimattila, Ruha (Arto Juvonen, Matti Seppä, Torbjörn West). 25.4. Lapua, Alajoki (Kari Venho, Markku Saarinen, Olli Trogen). 25.-26.4. Äetsä, Kulmuntala (Jouko Metsälä). 25.-26.4. Äetsä, Honkola 3 (Pekka Suhonen, Ari Veijalainen, Aki Vuoristo ym.). 29.4. Lempäälä, Ahtialanjärvi (Pekka Suhonen, Rainer Mäkelä, Pertti

Jalohaikara *Egretta alba* 30.4.-3.5.1987 Eurassa.— Valok. Tuomo Hurme.

Kangasniemi). 25.4. Jalasjärvi, Hirvijärvi (Kari Venho, Markku Saarinen). 30.4. Jalasjärvi, Hirvijärvi 2 (Kari Venho, Markku Saarinen). 30.4. Kangasala, Vatiala 6 NE (Jouni Lindqvist). 30.4. Parikkala, Siikalahti (Olli-Pekka Pietiläinen, Juha Valonen). 1.5. Liminka, Tupos (Pirkka Aalto, Petro & Jyrki Pynnönen, Samuel Kallionpää). 4.5. Polvijärvi, Viklinrimpi (Mauri Leivo). 9.5. Kempele, Liminganlahti (Hannu Klemola, Tom Lindbom, Vesa Partanen ym.). 17.5. Kirkkonummi, Porkkala (Kari Laine, Arto Nironen, Saara Manninen). 6.10. Luvia (Ari Ilmonen, Rengastustoimisto) ammuttu vesilintujahdissa, rengastettu Hollannissa 1.2.1987. 25.10. Korsnäs, Södra Björkö (Aarne Lahti).

Ennätyksellisen runsas esiintyminen. Edellinen ennätys on vuodelta 1986, 18 yks. Äetsän havaintojen tulkitaan koskevan samoja lintuja.

Lumihanhi *Anser caerulescens*

(37, 29, 3)

28.4. Tyrnävä, Peräoja (Tapani Numminen, Annika Forstén, Björn Söderholm). 14.5. Kauhava, Alajoki N (Erkki Korpimäki, Timo Hyrsky) 8.-28.8. Tenhola,

Prästkulla (Hannu Klemola, Tapio Lineri, Jyrki Normaja ym.).

Eurooppalaisissa havainnoissa lumihanhen ja *Anser rossii*'n risteymien mahdollisuutta ei yleensä oteta huomioon (tarkka kuvaus ilmeisestä risteymästä, ks. Collins 1986), ei liioin jälkimmäisen tarhakarkulaisuutta, josta kuitenkin on rengaslöytöihin perustuvaa näyttöä (Madge & Burn 1988).

Sepelhanhi *Branta bernicla hrota*

(4, 12, 4)

27.5. Kirkkonummi, Porkkala E (Lasse J. Laine, Dick Forsman, KillianMullarney). 30.5. Salo, Halikonlahti E/SW (Juha Honkala, Kimmo Absetz). 31.5. Kirkkonummi, Porkkala E (Bimbi Ollberg, Hannu Vilppula). 19.9. Joutseno, Tiuruniemi ad SW (Jukka Jantunen, Antti Luukkonen).

Linnut olivat vaaleavatsaisia "hrota-tyyppisiä". Joutsenon havainto on vasta toinen syksyltä. Ruotsissa rodun esiintyminen on voimistunut viime vuosina tuntuvasti, mutta havainnot ovat pääosin syksyltä ja länsirannikolta (E. Hirschfeld, kirj. ilm.).

Punakaulahanhi *Branta ruficollis*

(3, 14, 5)

26.5. Virolahti, Harvajanniemi m

(Tapio Tohmo, Aarno Liimatainen, Kimmo Aronen ym.). **31.5.** Virolahti, Harvajanniemi m (Jari Venemies). **10.10.** Ylämaa, Sammalinen SSW (Henrik Lindholm, Bimbi Ollberg, Roland Sundström). **23.10.** Punkaharju, Hirvikoski 2 SW (Jari Kontiokorpi).

Kahden vuoden tauon jälkeen nähtiin jälleen punakauvoja, tavan mukaan ohimuuttaviin sepel- ja valkoposkianhiparviin lyöttäytyneinä.

Amerikanhaapana

Anas americana

(1, 2, 2)

29.4.-4.5. Espoo, Laajalahti jp ♂ (Ari O. Laine, ym.). **24.5.** Virolahti, Hurppu jp ♂ (Petri Kangas, Vesa Partanen).

Laji on levittäytymässä Uudella mantereella itään ja on pesinyt jo Newfoundlandilla (Goudie 1985). Vastavuoroisesti eurooppalainen haapana on Pohjois-Amerikassa jokavuotinen vierailija (nykyään myös mantereen sisäosissa, ks. esim. Igou 1986).

Amerikantavi

Anas crecca carolinensis

(1, 3, 1)

30.4. Espoo, Finná jp ♂ (Petri Kangas).

Brittein saarilla yleisin pohjois-amerikkalainen sorsavieras. Ruotsissa tavattu 23 yks. vuoteen 1987 mennessä (E. Hirschfeld, kirj. ilm.).

Sinisiipitavi *Anas discors*

(1, 1, 2)

11.5. Värtsilä, Sääperi jp ♂ (Petri Hottola, Heikki Pönkkä, Hannu Räsänen). **13.6.** Luvia, Säppi jp ♂ (Antti J. Lind, Lasse Luukkonen, Olli Salminen ym.).

Edelliset havainnot ovat vuosilta 1972 ja 1986. Ruotsissa havaittu 8 yks., joista 3 vuonna 1987 (E. Hirschfeld, kirj. ilm.).

Punapäänarsku *Netta rufina*

(9, 14, 1)

15.-19.10. Uusikaupunki, Liesluoto jp ♂ (Esa Lehikoinen, Osmo Kivivuori, Ari Linna).

Pikkutelkkä *Bucephala albeola*

(0, 0, 1)

1.-2.12. Eno, Ahveninen jp ♂ (Petri Hottola, Harri Kontkanen, Ari Parviainen).

Pielisjoen sulassa pirteänä sukkelteleva yksilö oli vuoden 1987 5.

ja samalla viimeinen lisä Suomen lintujen lajiluetteloon. Linnulla ei havaittu renkaita eikä muutakaan tarhakarkulaisuuteen viittaavaa todettu. Havainnosta on tiedonanto toisaalla tässä numerossa (Hottola 1988).

Uudella mantereella laajalle levinnyt pikkutelkkä on tavattu Euroopassa Brittein saarilla, Islannissa, Hollannissa, Ranskassa ja Tšekkoslovakiassa (Madge & Burn 1988).

Arosuohaukka

Circus macrourus

(33, 30, 2)

22.5. Virolahti, Vanhasaari ad ♀ (Markku Saarinen, Olli Trogen).

10.9. Kokkola, Hopeakivenlahti 1kv (Marko Pohjoismäki).

Normaalin niukka esiintyminen. Parhaat vuodet ovat olleet 1984 ja 1985, molempina 7 yks. Ruotsissa laji on yhtä lailla harvainen; vuoden 1987 vuosisumma 4 yks. sivuaa pitkäaikaista ennätystä (E. Hirschfeld, kirj. ilm.).

Niittysuohaukka

Circus pygargus

(18, 109, 24)

1.5. Laitila, Valkojärvi ad ♀ (Jarmo Laine). **5.5.** Helsinki, Viikki 2kv ♀ (Pekka J. Nikander).

6.5. Kirkkonummi, Jorvas ad ♀ (Dick Forsman, Veikko Neuvonen). **6.-7.5.** Vantaa, Hki-Vantaan lentoasema ad ♂ (Jorma Vickholm).

9.5. Hanko, Lappohja ad ♂ NE (Karno Mikkola, Jörgen Palmgren). **9.5.** Nummi-Pusula, Pusula ad ♂ W (Juha Valonen, Hannu Friman, Kari Virta).

9.5. Kirkkonummi, Saltfjärden ad ♀ m (Kari Venho). **11.5.** Karjaa, Lämpträsket ad ♂ (Pertti Virta). **12.-13.5.** Hanko, Täktom ad ♀ (Kari Venho).

16.5. Joutseno, Konnunsuo ad ♂ (Esa Sojamo, Markku Paakkinen, Timo Jokela). **16.5.** Siuntio, Myrans ad ♀ m (Pertti Uusivuori, Pertti Launes).

17.5. Virolahti, Eerikkälä ad ♀ (Markku Saarinen, Olli Trogen). **20.5.** Hamina, Kirkkojärvi ad ♂ (Kimmo Heiskanen, Matti Sirkiä).

20.5. Lappeenranta, Rasala ad ♂ (Paavo Rantanen). **23.5.** Siuntio, Sunnankivi ad ♂ (Matti Lammin-Soila, Antti Heikkilä, Markku Ojala).

25.5. Siuntio, Sunnankivi ad ♂ (Ilpo Huolman, Henry Ekholm, Raimo Huolman). **28.5.** Kirkkonummi, Gunnarskulla ♀ ilm. 2kv (Dick Forsman).

1.6. Pori, Yyteri ad ♂ (Juha Sjöholm). **7.-**

10.6. Lemland, Lågskär 2kv ♀ (Tapio Aalto, Visa Rauste, Timo Hietanen ym.). **13.6.** Kirkkonummi, Saltfjärd ad ♂ (Dick Forsman, Martti Virolainen, Björn Ehrnsten). **14.6.** Huittinen, Isosuo ad ♂ (Jarmo & Heikki Koivisto). **28.7.** Vantaa, Hki-Vantaan lentoasema ad ♂ (Jorma Vickholm).

Ennätyksellinen esiintyminen. Jo yksistään toukokuun yksilömäärä ylittää aikaisemmat vuosisummat. Etelä-Suomessa lisäksi pesintä, joka kuitenkin tuhoutui pesäpoikasvaiheessa.

Arohiirihaukka *Buteo rufinus*

(0, 0, 1)

28.9. Savonlinna, Nojanmaa 2kv ♀ (Juha Nissinen, Anthony Bosley, Lasse J. Laine ym.).

Pelloilta nääntyneenä löydetty lintu hoidettiin kuntoon Heinolan lintutarhassa ja lennätettiin Finnairin kyydissä Espanjaan talvehtimaan. Ruotsissa havaittu kahdesti: joulukuussa 1973 Taalainmaalla ja 3.9.1987 Falsterbosassa (E. Hirschfeld, kirj. ilm.).

Pikkukiljukotka

Aquila pomarina

(6, 40, 1)

18.9. Kirkkonummi, Sävalls subad/ad (Timo Haikarainen, Petri Cavander, Jussi Heikkilä).

Vain yksi hyväksytty havainto kuvastaa osaltaan RK:n tiukentunutta linjanvetoa kotkanimikkeiden osalta (ks. Forsman 1988). Vuoden kaksi muuta havaintoa, joista arokotkan mahdollisuus ei ole poissuljettavissa, julkaistaan mainitun kotkakirjoituksen 2. osan yhteydessä lähiaikoina.

Kiljukotka *Aquila clanga*

(?, 82, 5)

2.5. Parikkala, Siikalahti 2kv N (Olli-Pekka Pietiläinen, Juha Valonen).

1.-2.6. Parikkala, Siikalahti 2kv (Esa Sojamo, Olli-Pekka Pietiläinen, Esko Kitula). **15.-26.9.** Ylämaa, Väkeväla 1ad 1juv (Esa Sojamo, Timo Jokela, Jouko Rantanen ym.).

25.7.-29.9. Ylämaa, Väkeväjärvi subad (Paavo Rantanen ym.).

Niukka esiintyminen. Lisähavaintoja ei ole tulossa vaihtoehtonimikkeistä. Ylämaalla retkeileviä kehoitetaan noudattamaan Etelä-Karjalan lintutieteellisen yhdistyksen liikkumisohjeita (ks. Rantanen 1987).

Punajalkahaukka*Falco vespertinus*

(?, 162, 7)

19.5. Kirkkonummi, Gunnarsby ad ♂ (Ahti Vapaavuori, Olli Salmi-nen). **10.6.** Joensuu, Höytiäisen kanava 2kv ♂ (Hannu Rönkkö, Timo Nissinen, Jussi Leppänen). **13.6.** Kirkkonummi, Långstrand 2kv ♀ (Dick Forsman, Martti Virolainen, Björn Ehrnsten). **14.6.** Kirkkonummi, Saltfjärden 2kv ♀ (Mikko Karkia, Martti Virolainen). **22.6.** Espoo, Laajalahti ad ♂ (Markku Mikkola). **10.7.** Kirkkonummi, Jorvas ♂ (Inki Forsman). **22.8.** Tervakoski, Punkka 1kv (Markku Saarinen, Olli Trogen). **10.9.** Hanko, Täktbukten 1kv W (Jyrki Erikäinen, Hannu Hilke). Kesäkuuun havainnot Kirkkonummelta koskenevat samaa yksilöä.

Keskinkertaista niukempi esiintyminen, mihin erityisesti vaikutti kevähavaintojen vähyys. 1980-luvulla vuosisummat ovat vaihdelleet rajoissa 8-25; keskimäärä 13 yks.

Tunturihaukka *Falco rusticolus*

17.4. Pori, Kirrinsanta 2kv m (Jari Lagerroos, Juha Järvi, Jani Vastamäki). **29.9.** Värtsilä, Sääperi S (Jouni Pursiainen). **11.10.** Uusi-kaarlepyy, Kovjoki (Timo Lahti, Kari Kuokkanen, Aarne Lahti). **11.10.** Kirkkonummi, Storkanskog ad m (Lasse J. Laine, Markku Vakiala). **24.10.** Korsnäs, Södra Björköns 1kv m (Osmo Lammi, Harry Seppälä).

Havainnot Tunturi-Lapin eteläpuolelta tarkastetaan.

Pikkuhuitti *Porzana parva*

(21, 49, 5)

16.5. Parikkala, Siikalahti ♂-Ä (Esko Veijalainen). **1.-5.6.** Parikkala, Siikalahti ♀-Ä, kuitenkin 2 ♀-Ä **1.6.** (Esko Veijalainen) **6.-20.6.** Tohmajärvi, Tohmajärvi ♂-Ä (Ari Parviainen, Esa Laaninen). **10.-26.6.** Tohmajärvi, Tohmajärvi ♂-Ä (Jarmo Laine, Mikko Jokinen). **19.6.** Parikkala, Siikalahti ♂-Ä (Esko Veijalainen).

Tohmajärven havaintojen tulkitaan koskevan samaa yksilöä; Siikalahden yksilömäärä on 4. Varsin tavanomainen esiintyminen havaintopaikkoja myöten.

Avosetti *Recurvirostra avosetta*

(16, 99, 7)

1.5. Lieto, Hihnala 2 (Paavo Lem-

pa, Keijo Wahlroos ym.). **6.5.** Lappeenranta, Kaislanen (Tapani Räsänen). **2.6.** Ylöjärvi, Mutala (Sep-po Aro, Pekka Mustalahti). **13.6.** Ylämaa, Väkeväjärvi 2 W (Arne Andersson, Jan-Åke Rosén, Tony Svensson). **27.6.** Korppoo, Jurmo (Vesa Multala).

Kevään sääoloihin nähden siedettävä tulos. Juhannushavainto Jurmosta on myöhäisin "keväältä". Heinäkuussa lajia ei ole tavattu Suomessa, syksyllä vain kolmesti.

Paksujalka *Burhinus oedicnemus*

(1, 4, 1)

14.6. Tervo, Haapamäki (Matti Puranen & perhe).**Mustajalkatylli***Charadrius alexandrinus*

(18, 13, 1)

28.5.-2.6. Korppoo, Jurmo ♀ r (Rurik Baarman, Ismo Lahtonen, Esko Tarponen, Rolf Karlsson).

Havaittu 1950-luvulla 2 kertaa, 1960-luvulla 9 kertaa, 1970-luvulla 10 kertaa ja 1980-luvulla toistaiseksi 11 kertaa. Lukusarja kuvastaa paremminkin havainnointitehon jatkuvaa kasvua, sillä mustajalkatylli on lähes kaikkialla eurooppalaisella levinneisyysalueellaan taantunut viime vuosikymmeninä (Glutz ym. 1975). Skoonen eristynyt kanta käsitti vuonna 1987 ainakin 39 yksilöä. Seuratusta 18 pesyeestä vain 4 kuoriutui, näistä 3 sähköaidatuilla alueilla (Jönsson 1987).

Alaskansirri *Calidris melanotos*

(6, 14, 1)

4.-5.10. Pukkila, Kanteleen kylä (Osmo Ruottinen, Marko Loikkanen).

Toistaiseksi myöhäisin syys-havainto. Havainnoista 13 on keväältä, 8 syksyltä.

Lampiviklo *Tringa stagnatilis*

(47, 149, 17)

4.5. Kotka, Huumanpohja (Klaus Laine, Kimmo Heiskanen, Mikko Pöyhönen ym.). **5.5.** Orimattila, Luhtikylä lähti S (Kari Reinikainen). **14.5.** Pukkila, Kanteleenjärvi 2, toinen soidinteli (Kari Reinikainen, Osmo Ruottinen, Hannu Vallden ym.) lähti S. **14.5.** Pukkila, Kantele (Arto Juvonen, Jyrki Lausamo, Mika Selin). **17.5.** Kotka, Huumanpohja (Klaus Laine). **21.-22.5.** Kotka, Hovinsaari (Klaus Laine ym.). **25.5.** Salo, Ha-

likonlahti (Tapani Numminen, Annika Forstén). **27.5.** Espoo, Fin-nä (Mikko Karkia, Sampo Laukanen, Ville Vepsäläinen). **31.5.** Kuusankoski, Keltti 2 (Juha Vesa). **1.6.** Anjalankoski, Myllykoski 2 (Petri Parkko). **3.6.** Mustasaari, Valassaaret lähti WNW (Markku Heinonen, Tuula Heikkilä). **11.6.** Lappeenranta, Haapajärvi (Esa Sojamo). **13.6.** Kuusamo, Somp-sanperä (Jörgen Palmgren, Juhani Lokki, Karno Mikkola). **30.6.** Kokkola, Ykspihlaja (Marko Pohjoismäki).

Runsas esiintyminen. Vain vuodet 1984 ja 1983 ovat olleet parempia (31 ja 27 yks.). Pesinnästä Keski-Suomessa ei saatu varmistusta.

Isovesipääsky*Phalaropus fulicarius*

(11, 10, 5)

16.-20.5. Sonkajärvi, Sukeva 2kv (Veli-Matti Sorvari, Janne Kumpulainen). **27.5.** Porvoon mlk, Kalkskär jp ♀ (Martti Hario). **31.5.** Brändö, Gadden ♂ (Martti Soikkeli). **3.10.** Lohtaja, Ohtakari 1kv tp/vp (Marko Pohjoismäki, Mika Koivisto, Matti Rekilä ym.). **9.-17.10.** Mustasaari, Östra Norrskär 1kv vp r (Mauri Jalonen, Tapani Numminen ym.).

Vain vuonna 1976 tehtiin liki yhtä monta havaintoa. Keväällä laji on tavattu tätä aikaisemmin vain neljästi, muut havainnot ovat etupäässä loppusyksyltä.

Isokihu *Catharacta skua*

(6, 9, 1)

28.5. Mustasaari, Valassaaret WSW (Anssi Vähätalo, Markku Heinonen).

1960-luvulla tehtiin 2 havaintoa, 1970-luvulla 3 ja tällä vuosikymmenellä toistaiseksi 8.

Riuttatiira *Sterna sandvicensis*

(16, 29, 5)

17.4. Korsnäs, Bräckskäret jp (Timo Lahti, Mauri Jalonen, Ari Veijalainen). **5.6.** Hanko, Vedagrun-det E (Tapani Numminen, Annika Forstén, Björn Söderholm). **9.6.** Lemland, Lågskär 2 E (Timo Hietanen, Lauri Mäenpää). **15.7.** Korppoo, Jurmo jp (Mikko Heinonen, Arno Lipsanen).

Korsnäsin lintu havaittiin lähes talvisissa olosuhteissa. Ilahduttavan monta havaintoa tästä Itämerellä levittäytymässä olevasta lajista.

Palmukyyhky *Streptopelia senegalensis* n. 7.-27.10.1987 Mäntyharjulla.— Valokuva Rauno Yrjölä.

Valkoposkitiira

Chlidonias hybrida

(0, 1, 1)

11.6. Kitee, Päätyenlahti ad (Hannu Kivivuori, Uwe Norra, Alpo Parkkonen ym.).

Edellinen, Suomen 1. havainto, tehtiin vain vuotta aikaisemmin (melkein päivälleen).

Jääkyyhky *Alle alle*

(n. 58, 43, 2)

30.11. Kustavi, Kaurissalo kuolleen kalaverkosta (Jarmo Nieminen, ilmoitti Tapani Numminen).

30.12. Pori, Anttoora tp (Olli Holma).

Vuosina 1975-86 on nähty keskimäärin 3-4 yks. (yleensä 1-5 yks., paitsi "huippuvuonna" 1983 8 yks.).

Isoturturikyyhky

Streptopelia orientalis

(0, 3, 2)

16.6. Lemland, Lågskär (Timo Hietanen, Lauri Mäenpää). 28.-29.11. Vaasa, Söderfjärden (Kari Kuokkanen, Aarne Lahti, Ari Veijalainen).

Vaasan linnussa todettiin nimirodun piirteitä. Aikaisemmat havainnot ovat vuosilta 1980, 1984 ja 1985.

Palmukyyhky

Streptopelia senegalensis

(2, 0, 1)

n. 7.-27.10. Mäntyharju, Halme-

niemi 1kv maatalon pihalla (Tiina Mattila, Mika Mattila, Markku Milonoff ym.).

Havainnosta on julkaistu hauska tiedonanto (Mattila 1988). Aikaisemmat havainnot ovat vuosilta 1969 (Puutio 1976) ja 1972 (Vuolanto 1976). Palmukyyhkyn harhautumistodennäköisyys Afrikasta ja Lähi-idästä Pohjolaan ei liene sen huonompi kuin isoturturikyyhkynkään (ks. Lindström 1983), joten ei ole perusteltua pitää kaikkia harhailijoita suoralta kädeltä häkkikarkulaisina.

Mehiläissyöjä *Merops apiaster*

(15, 34, 3)

24.5. Porvoon mlk, Äggskär 2 (Thomas Oesch, Harri Hongisto, Heikki Ropponen ym.). 13.-14.6. Pori, Preiviiki (Marjo & Tiina Virtanen, Erkki Rajala).

1980-luvun osuus lajin kokonaisyksilömäärästä on 30 eli lähes 60 prosenttia. Varhaisimmat havainnot ovat 1940-luvulta.

Vihertikka *Picus viridis*

(4, 1, 1)

25.4. Imatra, Mellonmäki δ (Jukka Jantunen, Antti Luukkonen, Bo Sundqvist).

Edelliset havainnot ovat vuosilta 1931 (Parikkala), 1974 (Parikkala, Jyväskylä) ja 1976 (Rautjärvi). Liikehdintä itärajan tuntu-

massa ei ole sanottavasti voimistunut sitten 1930-luvun leviämisaallon (ks. Koskimies 1979). Lajin sanotaan pesivän Leningradin seudulla vakituisesti.

Lyhytvarvaskiuru

Calandrella brachydactyla

(14, 16, 2)

4.-n. 15.10. Joutseno, Korvenkylä (Jukka Jantunen, Marko Melto). 7.-8.11. Siuntio, Myrans lähti SW/S (Ilpo Huolman, Matti Sillanpää, Jan Södersved).

Havaintojen määrä vuosina 1980-86: 2, 3, 0, 3, 1, 0, 0. Laji on nykyään lähes töyhtökiurun veroinen rareteetti.

Isokirvinen

Anthus novaeseelandiae

(?, 95, 26)

5.9. Korsnäs, Södra Björkö (Aarne Lahti, Mauri Jalonen). 5.-6.9. Korsnäs, Södra Björkö (Aarne Lahti, Mauri Jalonen). 5.9. Pori, Leveäkari (Matti Eloranta, Oiva Assinen, Heikki Assinen). 5.9. Värtsilä, Sääperi (Jouni Pursiainen, Ari Parviainen, Petri Hotto). 5.9. Luvia, Säppi (Juha Sjöholm). 6.9. Karkkila, Pyhäjärvi E (Hannu Friman, Mika Teivonen). 7.9. Joutseno, Tiuruniemi m (Jukka Jantunen). 11.9. Pyhäranta, Rihtniemi 1kv (Pekka Alho, Jarmo Komi, Tom Lindbom). 11.9. Pietarsaari, Hällan 2 (Klaus Mattila). 12.9. Uusikaupunki, Kamela (Hannu Klemola, Pekka Alho, Jarmo Komi ym.). 19.-21.9. Siuntio, Myrans (Jan Södersved, Kari Laine, Heikki Luoto ym.). 20.9. Houtskari, Björkö (Jari Helstola, Tom Lindbom). 20.9. Helsinki, Viikki (Pekka Komi). 20.9. Pori, Leveäkari (Jouni Riihimäki, Olli Trogen, Rainer Mäkelä ym.). 28.9. Porvoon mlk, Söderskär 1kv (Arto Juvonen, Markku Nygård, Gustaf Nordenswan). 28.9. Kokkola, Tankar (Markku Santamaa, Juhani Hannila). 29.9. Korppoo, Jurmo 2 (Jukka Grönlund, Pasi Laaksonen). 1.10. Lemland, Lågskär (Timo Hietanen, Tapio Aalto, Hannu Kormano ym.). 2.-5.10. Luvia, Säppi 1kv r (Tapani Lilja, Antti J. Lind, Esa Mäntylä ym.). 10.10. Värtsilä, Sääperi (Jouni Pursiainen, Timo Vartiainen). 10.10. Uusikaarlepey, Monäs (Tuomas Lukkarinen, Kari Kuokkanen). 11.10. Kirkkonummi, Rönnskär SW (Karno Mikkola,

Pekka Ikonen, Lauri Mäenpää).
16.10. Mustasaari, Norrskär
(Mauri Jalonen, Jarmo Luuri).
2.11. Kirkkonummi, Saltfjärden
(Aarne Vattulainen).

Maastohavaintoihin sisältyy mongoliankirvisen mahdollisuus. Kokonaismäärä ennätysyksen 1984 veroinen (25 yks.).

Nummikirvinen *Anthus campestris*
(57, 49, 4)

9.5. Kirkkonummi, Sarpaniityt
(Pekka Komi, Jyri Heino). **21.5.**
Tammisaari, Hästö-Busö (Ilpo
Huolman). **7.6.** Lemland, Lågs-
skär (Timo Hietanen, Visa Rauste, Ta-
pio Aalto ym.). **2.-8.9.** Helsinki/
Espoo, Vermo 1kv r (Antti Below,
Jari Korhonen, Mikko Kataja
ym.).

Suurin vuosisumma sitten vuo-
den 1982 (jolloin 5 yks.).

Intiankirvinen *Anthus hodgsoni*
(0, 6, 2)

2.10. Luvia, Säppi (Antti J. Lind,
Esa Mäntylä). **2.11.** Lemland, Lågs-
skär (Tapio Aalto, Pekka Rintamäki,
Pekka Saikko).

Molemmissa yksilöissä todet-
tiin *yunnanensis*-rodun piirteet.
Säpin 5. yksilö, Lågsjärin ensim-
mäinen. Esiintyminen Euroopas-
sa, ks. Helbig 1987.

Sitruunavästäräkki

Motacilla citreola

(10, 25, 6)

21.5. Korppoo, Utö δ (Pekka Ko-
mi). **23.5.** Kirkkonummi, Porkka-
la δ m (Timo Hietanen, Sampsa
Cairenius, Jyri Heino ym.). **26.5.**
Salo, Halikonlahti δ (Pekka Ko-
mi). **27.5.-1.6.** Orimattila/Hollola,
Luhtikylä ♀ r (Kari Reinikainen,
Jari Koskinen, Tapani Numminen
ym.). **9.-14.8.** Kotka, Hovinsaari ♀
(Klaus Laine ym.). **1.10.** Pori, He-
vosluoto 1kv (Juha Järvi, Jari La-
gerroos).

Poikkeuksellisen runsas kevät-
esiintyminen. Orimattilan/Hollo-
lan naaras varoitteli yhdessä kelta-
västäräkki-δ:n kanssa. Pesässä oli
5 munaa. Pesä jäi myöhemmin
tulvaveden alle ja tuhoutui (ks.
myös Reinikainen 1987). Aikai-
semmat todennäköiset sekapesin-
nät ovat koskeneet sitruunavästä-
räkki-koirasta ja keltavästäräkki-
naarasta (Anjalankoski 1983-86).

Vuorivästäräkki *Motacilla cinerea*
(25, 104, 4)

Kenttäkerttunen *Acrocephalus agricola* 7.6.1987 Norrskärillä. — Valok. Mauri Jalonen.

1.5. Espoo, Haukilahti δ (Pekka
Lehtonen). **15.-23.5.** Lemland,
Lågsjär 2kv δ r (Pekka Rintamäki,
Tapio Aalto, Pekka Saikko). **20.5.**
Karkkila, Pyhäjärvi S (Kari Virta).
5.9. Karjaa, Pumpviken, ♀-puk.
(Pertti Virta).

Mustakurkkurautianen

Prunella atrogularis

(0, 0, 1)

19.10. Helsinki, Kaisaniemi 1kv r
(Markku Heinonen, Asko Rokala
ym.).

Tietävästi ensimmäinen ha-
vainto Länsi-Euroopasta.

Etelänsatakieli

Luscinia megarhynchos

(1, 9, 1)

31.5.-8.6. Mustasaari, Östra Norr-
skär δ Å (Jyrki Lausamo, Mauri Ja-
lonen, Aarne Lahti ym.).

Toistaiseksi RK hyväksyy aino-
astaan havainnot, joissa linnun
pukutuntomerkit on päästy näke-
mään. Satakielikoiraiden tiede-
tään matkivan naapurikoiraiden
laulua, ja satakielen ja etelänsata-
kielen yhteisellä keskieuropalai-
sella levinneisyysalueella esiintyy
välittäviä laulutyypppejä (Sorjonen
1986).

Sinipyrstö

Tarsiger cyanurus

25.5. Korppoo, Jurmo ♀-puk. r

(Rurik Baarman, Rolf Karlsson,
Ismo Lahtonen). **3.-20.6.** Pelko-
senniemi, Pyhätunturi 2kv δ Å
(Eero Peltonen, Markku Laurén
ym.). **20.6.** Pelkosenniemi, Pyhä-
tunturi ad δ Å (Markku Laurén).

Ruotsissa havaittu 9 yks. vuo-
teen 1987 mennessä (E. Hirsch-
feld, kirj. ilm.).

Mustapäätasku *Saxicola torquata*
(30, 89, 6)

5.5.-18.5. Rautalampi, Niinimäki
δ (Anna-Liisa & Heikki Tiihonen,
Heli & Reino Hyvönen). **16.5.** Si-
kajoki, Tauvo 2kv δ (Heikki Pak-
kala ym.). **21.5.-30.6.** Joensuu, Re-
pokallio δ (Matti Kapanen ym.).
19.-20.9. Luvia, Säppi ♀-puk. (Ju-
ha Sjöholm). **26.-30.9.** Pori, Kir-
rinsanta 1kv δ r (Tom Lindroos,
Asko Eriksson ym.). **14.10.** Musta-
saari, Norrskär ♀-puk. (Mauri Ja-
lonen, Jarmo Luuri, Timo Pettay
ym.).

Rautalammin havaintoa lukuun
ottamatta linnuissa todettiin *mau-
ra* -rodun piirteet.

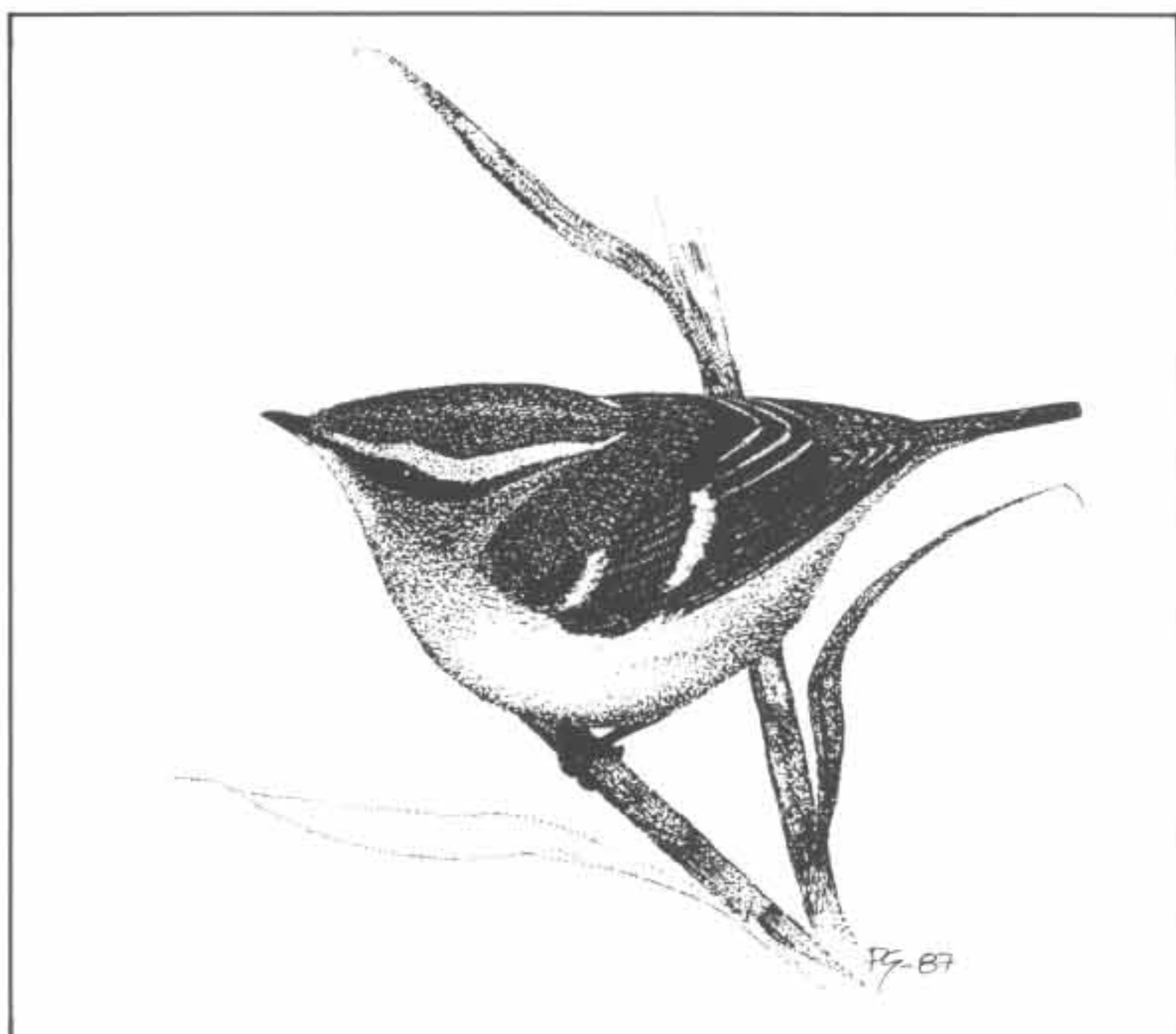
Arotasku

Oenanthe isabellina

(0, 2, 1)

5.9. Värtsilä, Sääperi (Jouni Pursi-
ainen, Petri Hottola, Ari Parviai-
nen).

Edelliset havainnot ovat vuosil-

Kirjosipiunilintu *Phylloscopus inornatus* 30.9.-2.10.1987 Lågskärillä. — Pekka Suhonen.

ta 1977 (Haataja ym. 1980) ja 1979 (Alanen ym. 1984).

Rusotasku *Oenanthe hispanica*

(0, 0, 1)

24.10.-1.11. Espoo, Finnå 1kv ♀ r (Timo Koskinen, Jari Huttunen, Pekka Lehto, Pekka Puhjo ym.).

Ensimmäinen havainto Suomesta. Ruotsissa tavattu kahdesti: 1975 ja 1986.

Mustakaularastas

Turdus ruficollis atrogularis

(5, 6, 1)

24.-26.12. Helsinki, Malminkartano-Kannelmäki ♂ (Tuomas Lukkarinen, Pekka Suhonen ym.).

Viirusirkkalintu

Locustella lanceolata

(1, 8, 1)

3.9. Kalvola, Uurtaanjärvi 1kv r (Jouko Alhainen).

Vasta ensimmäinen syys havainto (muut olleet laulavia koiraita kesältä). Ruotsissa tavattu kahdesti: 13.10.1939 ja 19.10.1987 Gotlannissa (E. Hirschfeld, kirj. ilm.).

Ruokosirkkalintu

Locustella luscinioides

(0, 7, 2)

22.-24.6. Kuopio, Riistavesi ♂ Ä r (Paavo Liimatta, Petro & Jyrki

Pynnönen). 17.10. Lemland, Lågskär 1kv r (Pekka Suhonen, Tapio Aalto, Karno Mikkola ym.).

Ensimmäinen syys havainto tästäkin lajista ja samalla ensimmäinen lintuasemilta. Kuopion havainto on toistaiseksi maan pohjoisin.

Kenttäkerttunen

Acrocephalus agricola

(0, 4, 2)

5.6. Lemland, Lågskär r (Tapio Aalto, Visa Rauste, Timo Hietanen ym.). 7.6. Mustasaari, Östra Norrskär (Jyrki Lausamo, Mauri Jalonen, Aarne Lahti ym.).

Edellinen havainto on vuodelta 1984 (Salminen & Syrjänen 1985). Ruotsista on 7 havaintoa, tuorein lokakuulta 1987 (E. Hirschfeld, kirj. ilm.). Latvian ensihavainto tehtiin 16.7.1987 Papen lintuasemalla (A. Celmins, suull. ilm.). Määrittämisproblematiikasta, ks. Jännes (1987).

Pikkukultarinta *Hippolais caligata*

(0, 3, 2)

23.-26.6. Rautjärvi, Simpele Kankaanpellot ♂ Ä r (Jari Kontio-korpi).n. 1.-7.7. Oulu, Raati ♂ Ä r (Arvo Ohtonen ym.).

Aikaisemmat havainnot ovat vuosilta 1981, 1984 ja 1986. Erot-

taminen vaaleakultarinnasta, ks. Jännes (1988).

Rusorintakerttu *Sylvia cantillans*

(3, 6, 1)

3.6. Korppoo, Jurmo ♂ (Raimo Hyvönen, Ahti Vapaavuori, Osmo Kivivuori).

Kääpiökerttu *Sylvia nana*

(2, 2, 1)

30.10.-3.11. Turku, Halinen r (Vesa Multala, Tapani Numminen ym.).

Yksilössä todettiin nimirodun piirteet. Edellinen havainto on vuodelta 1981. Ruotsissa havaittu 8 yks., joista 2 vuonna 1987 (E. Hirschfeld, kirj. ilm.).

Hippiäisuunilintu

Phylloscopus proregulus

(26, 156, 18)

28.9. Porvoon mlk, Söderskär (Arto Juvonen, Markku Nygård, Gustaf Nordenswan). 1.10. Lemland, Lågskär (Timo Hietanen, Hannu Kormano). 1.10. Lemland, Lågskär (Tapio Aalto, Pekka Suhonen, Tuija Sorsa). 10.10. Mustasaari, Norrskär (Mauri Jalonen, Ari Veijalainen, Petteri Mikkola). 17.10. Helsinki, Tähtitorninmäki (Jyrki Erikäinen, Hannu Jännes). 17.10. Helsinki, Eira (Hannu Jännes). 17.10. Hanko, Kesäteatteri 2 (Henrik Lindholm, Stefan Knopman, Roland Sundström). 18.10. Helsinki, Kaisaniemi (Jyrki Erikäinen). 18.10. Hanko, Taktom (Hannu Jännes, Kari Soilevaara, Jari Korhonen ym.). 18.10. Hanko, Taktom (Hannu Jännes, Jörgen Palmgren, Kari Soilevaara ym.). 18.10. Hanko, Tallholmarna (Kari Soilevaara, Hannu Jännes, Jari Korhonen ym.). 23.10. Pori, Kallo (Pekka & Irene Eriksson). 31.10. Hanko, Haagapuisto (Ilpo Huolman, Henry Ekholm, Jan Södersved ym.). 1.11. Hanko, Taktom (Markku Heinonen, Esko Pasanen, Asko Rokala ym.). 2.11. Lemland, Lågskär (Pekka Saikko, Tapio Aalto, Pekka Rintamäki).

Havaintoja pyydystetyistä ei tarkisteta. Näitä oli tällä kertaa vain 2 yks. (13. 10. Hangon lintuasema, 19. 10. Lågskär).

Kirjosipiunilintu

Phylloscopus inornatus

(41, 160, 35)

12.9. Joensuu, Höytiäisen kanava (Jouni Pursiainen, Petri Hottola, Ari Parviainen). 15.9. Helsinki,

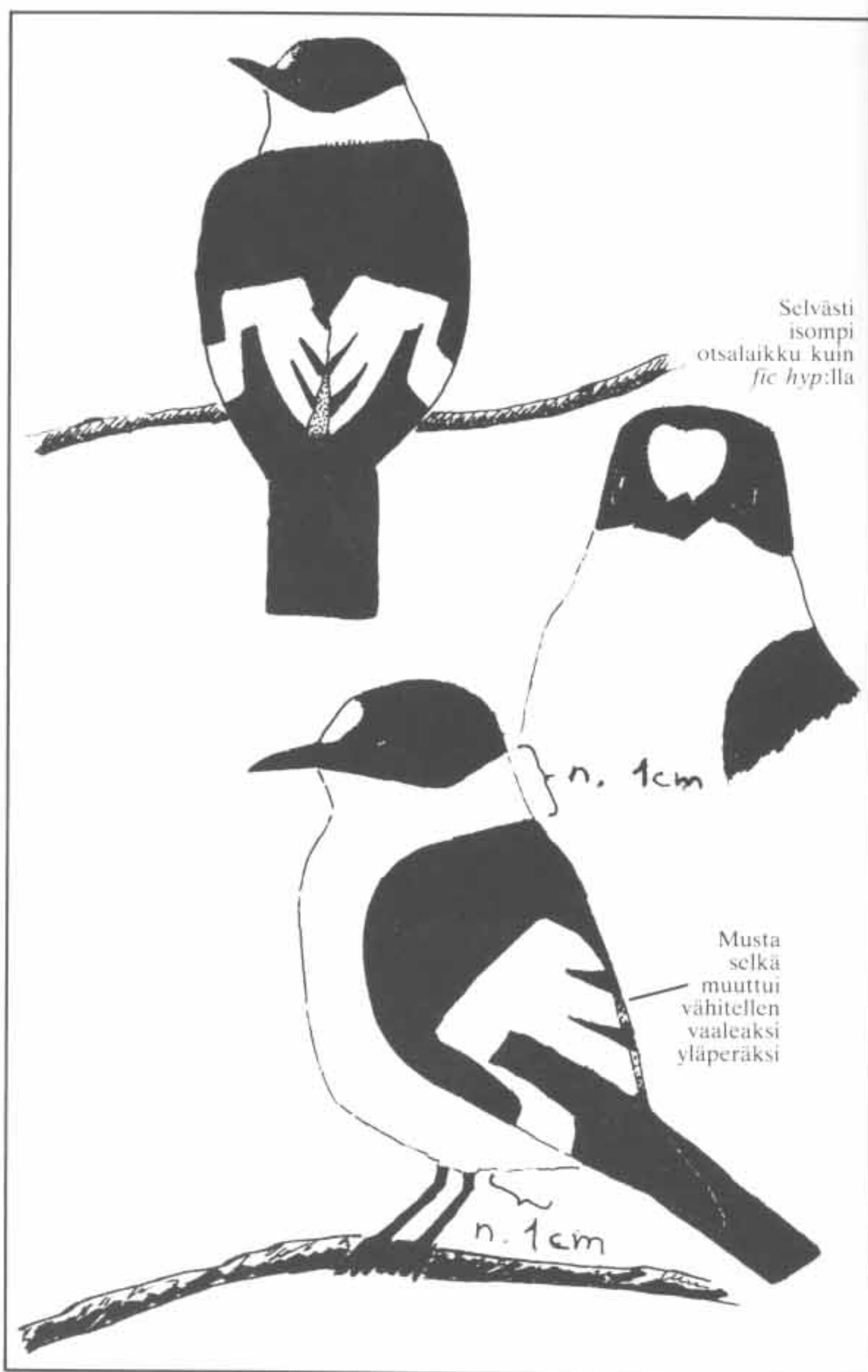
Kaisaniemi (Antti Heikkilä). 17.9. Luvia, Säppi (Juha Sjöholm). 18.9. Joensuu, Rantakylä (Petri Hottola, Harri Kontkanen). 19.9. Hanko, Vedagrundet (Kari Soilevaara, Hannu Jännes, Antti Mikala ym.). 20.9. Helsinki, Kaisaniemi (Matti Halttunen). 23.9. Pori, Mäntyluoto (Pekka Eriksson). 24.9. Joensuu, Höytiäisen kanava (Petri Hottola, Juha Miettinen). 24.9. Joensuu, Aavaranta (Petri Hottola). 24.9. Pyhäselkä, Mulo (Petri Hottola). 27.9. Pyhärinta, Rihtniemi (Rauli Lumio, Ari Linna, Jouko Vuokko). 30.9.-2.10. Lemland, Lågskär (Pekka Suhonen, Tapio Aalto, Timo Hietanen ym.). 2.10. Luvia, Säppi (Tapani Lilja, Juha Sjöholm). 2.10. Lemland, Lågskär (Pekka Suhonen). 2.10. Kokkola, Tankar (Markku Santamaa). 3.-4.10. Pyhärinta, Kirkonkylä (Jarmo Komi, Pekka Alho, Hannu Klemola ym.). 3.-4.10. Varkaus, Vanha kanava (Heikki Kotilainen, Osmo Huupponen, ym.). 4.10. Luvia, Säppi (Markku Kangasniemi). 5.10. Korsnäs, Södra Björkö (Aarne Lahti, Kari Kuokkanen). 5.10. Pori, Mäntyluoto (Pekka Eriksson). 21.10. Lemland, Lågskär (Pekka Suhonen, Tapio Aalto, Visa Rauste ym.). 2.11. Lemland, Lågskär (Tapio Aalto, Pekka Rintamäki, Pekka Saikko), *hu-
mein* piirteitä.

Havaintoja pyydystetyistä ei tarkisteta. Yht. 13 yks. rengastettiin ajalla 14.9.-17.10., etupäässä lintuasemilla. Ennätyksellisen runsas esiintyminen. Vuonna 1985 tavattiin 33 yks.

Ruskouunilintu

Phylloscopus fuscatus
(3, 9, 9)

28.9. Porvoon mlk, Söderskär (Arto Juvonen, Gustaf Nordenswan, Markku Nygård). 29.-30.9. Pori, Kuuminainen r (Tapani Lilja, Asko Eriksson, Antti J. Lind ym.). 1.10. Lemland, Lågskär 1kv r (Pekka Suhonen, Tapio Aalto, Timo Hietanen ym.). 11.10. Lohtaja, Ohtakari 1kv r (Tapani Numminen ym.). 13.-14.10. Hanko, Lintuasema 1kv r (Matti Lehti, Pekka Hänninen, Ari Vienonen). 18.10. Hanko, Täktom, 1kv ♂ r (Pekka J. Nikander, Hannu Jännes, Kari Soilevaara ym.). 18.10. Lemland, Lågskär 1kv r (Tapio Aalto, Pekka Suhonen, Visa Rauste ym.). 20.-25.10. Lemland, Lågskär 1kv r

Sepelsieppo *Ficedula albicollis* 2.5.1987 Lågskärillä. — Piirros Pekka Saikko.

(Pekka Suhonen, Tapio Aalto, Jari Helstola ym.). 27.10. Helsinki, Lapinlahti (Timo Tallgren).

Ennätysesiintyminen kuten useimmissa muissakin Länsi-Euroopan maissa. Ruotsissa havaittiin 6 yks., kaikki itärannikolla (E. Hirschfeld, kirj. ilm.).

Idäntiltaltti

Phylloscopus collybita tristis
(0, 35, 4)

27.9. Espoo, Iso-Huopalahti r (Pekka Routasuo). 28.9. Joensuu,

Höytiäisen kanava r (Juha Miettinen). 17.10. Lemland, Lågskär 1kv r (Pekka Suhonen, Tapio Aalto, Jari Helstola ym.). 21.10. Lemland, Lågskär 1kv r (Pekka Suhonen, Tapio Aalto, Karno Mikkola ym.).

Keskinkertaista runsaampi esiintyminen. Vain syksyllä 1984 ja 1986 idäntiltaltteja tavattiin enemmän. (11 ja 7 yks.).

Sepelsieppo *Ficedula albicollis*
(n. 35, 45, 6)

3.5. Lemland, Lågskär +2kv ♂

Partatiaisia *Panurus biarmicus* talvehtimassa Sauvossa. — Valok. Jouni Riihelä.

(Pekka Saikko, Tapio Aalto, Pekka Rintamäki). 9.5. Tammisaari, Hästö-Busö 2kv ♂ (Ilpo Huolman). 17.5. Lemland, Lågsjär +2kv ♂ kontrolloitu (Pekka Rintamäki, Tapio Aalto, Pekka Saikko), rengastettu sepelsiepon pesäpoikaseina 17.6.1984 Gotlannissa. 21.5. Lemland, Lågsjär 2kv ♂ r (Tapio Aalto, Pekka Rintamäki, Pekka Saikko). 5.6. Lemland, Lågsjär +1kv ♀ r (Pekka Rintamäki, Visa Rauste ym.). 6.6. Lemland, Lågsjär 2kv ♂ r (Tapio Aalto, Visa

Rauste, Pekka Rintamäki ym.).

Lisäksi RK hyväksyi havainnon sepelsiepon ja kirjositiepon risteymästä (1.6.1982 Korppoo, Jurmo ♂ (Esko Sillanpää, Jyrki Matikainen, Jarmo Saarnio ym.). Aikaisemmat havainnot risteymistä ovat vuosilta 1972 ja 1973 (sama yks.) ja 1975 (2 yks.). Gotlannissa tehdyissä populaatioselvityksissä risteymien osuus kannasta oli vuonna 1980 runsaat 4 %; Öölannissa vastaavasti vuonna 1981 6,5 % (Alatalo ym. 1982). Suomes-

sa tehtiin havainnot sekaparista (jonka ♂ itsessään oli risteytymä!) hankoniemeläisellä pesimäpaikalla vuosina 1972 ja 1973 (ks. Vepsäläinen ym. 1975).

Partatiainen *Panurus biarmicus* (1, 47, 20)

21.1.-8.3. Sauvo, Tapilanlahti 3 ♂ 2 ♀ (Jouni Riihelä ym.). 23.1.-3.10. Sauvo, Tapilanlahti 2 ♂ 2 ♀ r (Tapani Numminen, Jouni Riihelä ym.). 24.7. Sauvo, Tapilanlahti ♀ 4-6 1kv (Jouni Riihelä ym.). 31.10. Espoo, Kaitalahti 4 (Markku Mikola). 1. ja 4.11. Hanko, Täktbuktten ♂ ja ♀ (Jukka J. Nurmi, Arje Keskinen, Henry Lehto ym.). 8.11. Hanko, Svanvik E (Pirkka Aalto, Samuel Kallionpää). 10.11. Salo, Halikonlahti 3 (Henry Ekholm).

Sauvon yksilömäärä on n. 10. Odotettu ensipesintä varmistui 24.7. nähdyn lentopoikueen myötä. Lajin runsastuminen Pohjois-Euroopassa on jatkunut voimallisena kuluvalle vuosikymmenellä (ks. Routasuo 1987). Ruotsin ensipesintä todettiin vuonna 1966 (Bengtson 1967), vuonna 1975 Tåkern-järvellä pesi jo 2500 paria. Lukumäärät ovat sittemmin vaihdelleet rajusti talvien ankaruuden mukaan (Björkman & Tyrberg 1982). Latvian talvikanta käsitti 1970-luvun lopulla parhaimmillaan satoja yksilöitä (Lipsbergs 1987), sittemmin kanta on jostain syystä taantunut (A. Celmins, kirj. ilm.). Viron ensihavainto tehtiin vuonna 1978 (Jaama 1982). Talvella 1980/81 Matsalun ruovikoissa talvehti 30-60 yks. (Meriste 1982).

Valkopäätiainen *Parus cyanus* (6, 13, 1)

23.12.-(2.1.1988). Virolahti, Virolajoki (Erkki Laisi ym., ilmoitti Heikki Vasamies).

Punapyrstölepinkäinen *Lanius isabellinus* (0, 2, 1)

17.10. Korsnäs, Södra Björköns 1kv (Jan Södersved, Ilpo Huolman).

Molemmat aikaisemmat havainnot ovat vuodelta 1980 (Palmgren & Stenroos 1985, Ylikarjula 1985).

Mustaotsalepinkäinen *Lanius minor* (27, 35, 5)

24.5. Ilomantsi, Lapiovaara ♀ (Ar-

Punajalkahaukka *Falco vespertinus* 2kv ♀ 13.6.1987 Kirkkonummella. Ikä määritettävissä siiven alapeitinhöyhenten poikkijuovaisuudesta ja siipisulkien ruskeasävyisyydestä. — Valok. Dick Forsman.

Mustaiibis *Plegadis falcinellus* 17.-23.10.1987 Perhossa. — Valok. Esa Nieminen.

Sitruunavästäräkki *Motacilla citreola* 12.8.1987 Kotkassa. — Valok. Juha Metso.

Rusotasku *Oenanthe hispanica* 24.10.-1.11.1987 Espoossa. — Valok. Jyrki Lehto.

Mustakurkkurautiainen *Prunella atrogularis* 19.10.1987 Helsingissä. — Valok. Jyrki Lehto.

Niittysirkku *Emberiza cioides* 20.-27.5.1987 Utössä. — Valok. Ari Rivasto.

Punapyrstölepinkäinen *Lanius isabellinus* 17.10.1987 Korsnäsissa. — Valok. Jan Söder-sved.

to Airaksinen, Olavi Saaristo, Pekka Virtanen ym.). **8.-9.6.** Korppoo, Jurmo (Ahti Vapaavuori, Osmo Kivivuori, Seppo Kallio). **24.6.-2.7.** Rääkkylä, Haapasalmi (Markku Halonen, Kari Koskela, Hannu Eskonen). **27.6.-13.7.** Maalahti, Bergö (Kari Kuokkanen, Arne Lahti). **3.-6.7.** Turku, Hirvensalo (Jarmo Laine).

Punakottarainen *Sturnus roseus*
(n. 26, 9, 2)

30.5. Joensuu, Onttola (Jukka Kettunen, ilmoitti Mauri Leivo). **2.-4.6.** Närpes, Pjelas ad (Mauri Koivuluoma, Patrik Byholm, Carl-Anders Lundberg)

Niittysirkku *Emberiza cioides*
(0, 0, 1)

20.-27.5. Korppoo, Utö (Ari Ri-vasto).

Ensimmäinen havainto Suomesta ja vasta toinen Euroopasta (Italia 1910; ks. Wagstaffe & Williamson 1947).

Harmaasirkku *Miliaria calandra*
(23, 24, 3)

16.-18.5. Luvia, Säppi (Jari Pel-tomäki, Ari Pitkälä). **1.-2.5.** Ten-hola, Padva (Kirre Åhman). **1.10.-(30.1.1988)** Tornio, Karunki (Pentti Rauhala, Valde Aho).

Havainnot aikaisemmilta vuosilta

Records from previous years

Jääkuikkalaji

Gavia adamsii/immer

9.11.1983 Kangasala, Kirkkojärvi 2 juv/tp SSW (Pekka Suhonen, Jaakko Syrjänen).

Silkkihaikara *Egretta garzetta*
(0, 6, 0)

n. 20.10.1983 Hailuoto, ammuttu, lintu täytettynä Oulun yliopiston kokoelmissa (ilmoitti Toni Eske-lin).

Jalohaikara *Egretta alba*

11.5.1986 Pudasjärvi/Ylikiiiminki, Hirvisuo (Ari Savola, Anne & Vir-pi Sillanpää).

Lyhytnokkahanhi

Anser brachyrhynchos

5.5.1986 Liminka, Virkkula ad (Toivo Kirkkomäki). **10.5.1986** Li-minka, Virkkula +2kv (Pekka Su-honen, Tuija Sorsa). **10.5.1986** Lu-mijoki (Hannu Koskinen, Timo Palomäki, Jukka Pessa). **11.5.1986** Oulu, Oritkari 2 (Kyösti Karjalah-ti). **11.5.1986** Liminka, Temmes-jokivarsi (Hannu Koskinen, Timo Palomäki, Jukka Pessa). **30.4.1986** Kemi, Pajusaari 3 (Pentti Rauha-la).

Toinen Limingan yksilöistä on ollut julkaistujen joukossa jo ai-kaisemmin. Vuoden 1986 yksilö-määrä nousee 18:aan.

Kiljuhanhi *Anser erythropus*

18.5.1981 Kuusamo, Ruka 3 (Hannu Hautala). **12.5.1984** Li-minka, Virkkula 2 (Pekka Suho-nen, Markku Nurminen, Timo R. Laine ym.).

Laji poistettiin RK-listalta koko maan osalta vuodesta 1986 ja Raahe-Oulu rannikko-osuudelta vuodesta 1985.

Hanhikorppikotka *Gyps fulvus*
(5, 1, 0)

14. tai 15.7.1986 Föglö, Björnsboda (Thomas Wallgren, Tom Petters-son). Havainto koskee samaa yksi-löä, josta aikaisemmin on jo kol-me havaintoa.

Niittysuohaukka *Circus pygargus*

9.5.1986 Kirkkonummi, Strömsby ad (Bo Ekstam, Juhani & Heikki Lokki, Torsten Stjernberg). **17.5.1986** Kirkkonummi, Frigges-by ad (SE (Hannu Koskinen, Ti-mo Palomäki). **9.5.1986** Hanko, Langis ad (W (JarmoKoistinen, Timo Haikarainen, Juhani Rinne ym.).

Friggesbyn linnusta on julkaistu havainto edellisessä RK-katsauk-sessa. Vuoden 1986 yksilömäärä nousee 7:ään.

Pikkukiljukotka *Aquila pomarina*

26.4.1986 Lappeenranta, Vainik-kala ad NE (Seppo Löfgren).

Kiljukotka *Aquila clanga*

2.8.1984 Pori, Fleivik subad. (Pek-

ka Suhonen ym.). **10.5.1986** Lumijoki, Liminganlahti subad (Pekka Suhonen, Tuija Sorsa). **29.5.1986** Ylämaa, Väkeväjärvi 3-4kv (Hannu Kettunen, Martti Siponen). **15.7.1986** Ylämaa, Väkeväjärvi subad (Pekka Komi, Pekka Kankaanpää).

Porin ja Ylämaan linnuista on julkaistuja tietoja jo aiemmissa RK-katsauksissa.

Punajalkahaukka

Falco vespertinus

30.8.-9.9.1979 Tammela, Talpia 2 1kv (Arto Miikkulainen). **15.6.1981** Föglö, Horsholma 2kv ♂ (Hans Colliander). **2.6.1986** Parikkala, 2kv ♂ (Harri & Raimo Miettinen).

Avosetti *Recurvirostra avosetta*

7.5.1986 Helsinki, Kallvik (Pekka Kankaanpää, Markus Varesvuo, Antti Below). **8.-20.6.1986** Pori, Kirrinsanta (Pekka Suhonen).

Ennätysvuoden 1986 yksilömäärä nousee 19:ään.

Lampiviklo *Tringa stagnatilis*

9.6.1983 Parikkala, Siikalahti (Pekka Suhonen, Jouni Riihimäki, Pekka Rintamäki ym.). **5.5.-10.5.1984** Lempäälä, Lastustenkulma 2 (toinen soidinteli) (Pekka Suhonen, Hannu Kettunen, Markku Nurminen ym.). **1.5.1986** Pukila, Ruha (Pekka Suhonen, Hannu Kettunen, Markku Nurminen ym.). **3.6.1986** Hämeenkyrö, Vesajärvi 2 (Hannu Koskinen, Matti Pessa). **18.6.1986** Kemi, Pitkäletto (Pentti Rauhala).

Lempäälän toisesta yksilöstä on aikaisemmin julkaistuja havaintoja. Vuoden 1986 yksilömäärä nousee 14:ään.

Leveäpyrstökihi

Stercorarius pomarinus

27.10.1985 Sonkajärvi, Sukeva ad (Arto & Tauno Mulari, ilmoitti Veli-Matti Sorvari). **16.11.1985** Kuivaniemi, Ihanalampi juv (Pentti Rauhala, Toivo Hyry).

Vuodesta 1986 lähtien havaintoja ei enää tarkasteta. Ennätysyksen yksilömäärä nousee 23:een.

Selkälökki *Larus fuscus*

(0, 2, 0)

22.4.1986 Helsinki, Munkkisaari ad (Pekka J. Nikander, Hannu Jännes, Heikki Vasamies ym.).

Linnussa todettiin *intermedius-*

rodun piirteet. Edellinen havainto on vuodelta 1981. Molemmissa tapauksissa määrityksen arviointi perustuu värivalokuvaan.

Pikkukajava *Rissa tridactyla*

(?, 279, -)

26.9.1983 Luvia, Säppi 1kv WSW (Pekka Suhonen ym.). **1.10.1984** Luvia, Säppi 1kv NNE (Tuija Sorsa).

Poistettiin tarkastettavien lajien luettelosta vuoden 1986 alusta.

Pohjankiisla *Uria lomvia*

(?, 1, 0)

14.12.1986 Inari, poimittu kohmeisena hangelta, toimitettu Korkeasaareen, jossa kuoli **26.1.1987**, nyt Eläinmuseossa (Sirkka Akujärvi, ilmoitti Martti Hario).

Mehiläissyöjä *Merops apiaster*

25.8.1985 Lappeenranta, Huhmarvuori E (Paavo Rantanen, Timo Jokela).

Arokiuru *Melanocorypha calandra*

(0, 4, 0)

23.5.1986 Dragsfjärd, Vänö (Arto Stenroos ym.).

Erottaminen isokiurusta, ks. Nikander 1988.

Isokirvinen

Anthus novaeseelandiae

23.9.1986 Hanko, Täktom (Jussi Lindström).

Nummikirvinen *Anthus campestris*

5.-9.8.1986 Hanko, Täktom ad. ♂ (Pekka Koskinen, Ilpo Huolman, Kari Tornikoski).

Keltavästäräkki *Motacilla flava*

(0, 1, 0)

30.5.-11.7.1985 Paimio, Jätevedenpuhdistamo ♂ r (Tapani Numminen ym.).

Linnussa todettiin *feldegg-*rodun tuntomerkit (ks. Hario & Numminen 1988).

Sitruunavästäräkki

Motacilla citreola

16.-17.8.1983 Kotka, Hovinsaari ♀ (Klaus Laine).

Mustapäätasku *Saxicola torquata*

30.4.1896 Maarianhamina ♂ (P. Hj. Olsson, ilmoitti Hannu Klemola). **19.7.1986** Kristinestad ♂ (Pekka Suhonen, Tuija Sorsa).

Maarianhaminan havainto on todellakin viime vuosisadalta;

ajan tavan mukaan lintu ammuttiin ja museoitiin. Kristiinankaupungin yksilössä todettiin eurooppalaisen roturyhmän *rubicola/hibernans* piirteet; 2.havainto Suomesta (edellinen vuodelta 1982).

Kirjosiiپیوونilintu

Phylloscopus inornatus

29.9.1986 Korppoo, Jurmo (Esa Lehikoinen, Jouko Hakala). Vuoden 1986 yksilömäärä nousee 21:een.

Idäntiltalti

Phylloscopus collybita tristis

30.9.1984 Luvia, Säppi r (Pekka Suhonen, Tuija Sorsa). **4.-5.10.1984** Luvia, Säppi r (Pekka Suhonen, Esko Pasanen, Pekka Eriksson ym.). **5.10.1984** Luvia, Säppi r (Pekka Suhonen, Esko Pasanen, Pekka Eriksson ym.).

Ennätysvuoden 1984 yksilömäärä nousee 11:een. Samana vuonna tehtiin ensihavainnot sekä Virossa (peräti 5 yks., Leibak & Leivits 1988) että Latviassa (2 yks., Celmins 1987).

Sepel x kirjosiippo

Ficedula albicollis x hypoleuca

1.6.1982 Korppoo, Jurmo ♂ (Esko Sillanpää, Jyrki Matikainen, Jarmo Saarnio ym.).

Mustaotsalepinkäinen

Lanius minor

13.-19.7.1986 Närpes, Böle (Mauri & Harry Koivuluoma, Timo Vanhatalo).

Todennäköisiä tarha- ja häkkikarkulaisia

Presumed escapes

Mandariinisorsa *Aix galericulata*

(1, 11, 2)

4.10.-13.11.1986 Helsinki, Porolahti ♂ (Pekka Komi ym.). **9.-11.9.1987** Espoo, Tapiola 2 ♂ (Antti Mikala, Jyri Heino, Liisa Heino ym.).

Korjauksia

Corrections

Amerikanjäkäkuikka *Gavia immer*

Lintumies 22:196; vuoden 1986 havainnot eivät olleet "Lapin ensimmäiset", vaan laji on tavattu

Inarissa jo vuonna 1932 (ks. Solonen 1985).

Mehiläissyöjä *Merops apiaster*
Lintumies 22:202; Utsjoen havainto on Suomen pohjoisin, ei Kilpisjärven havainto.

Mustapäätasku *Saxicola torquata*
Lintumies 20:287; 21.5.1984 Viro-
lahden Hurpussa tavattu ♂ on ro-
dulleen määrittämätön (ei *maura*).

Lintumies 22:205; Siikajoen ha-
vainnon päivämäärä on 9.10. (ei
10.10.)

Lintumies 22:203; Kristiinan-
kaupungin havainnon päivämäärä
on 13.-14.7. (ei 13.-22.7.).

Ruokosirkkalintu

Locustella luscinioides
Lintumies 22:203; Inkoon havain-
non pvm. on 8.-24.5.1986 (Jarmo
Koistinen, Aalto Harju).

Hylätyt havainnot

Records not accepted

Pelikaani

Pelecanus onocrotalus/(crispus?)
Vuonna 1605 Turku, Turun linna.

Lyhytnokkahanhi

Anser brachyrhynchus
22.4.1987 Virrat, Herranen.
27.4.1987 Jalasjärvi, Hirvijärvi.

Punakaulahanhi *Branta ruficollis*
n.4.11.1987 Muurame, Saarenky-
lä.

Amerikanhaapana

Anas americana
18.6.1981 Jomala, Torpfjärden ♂.
7.6.1987 Enontekiö, Näkkälä ♂.

Isohaarahaukka *Milvus milvus*
22.8.1986 Lappeenranta, Vainik-
kala SSE. 8.5.1987 Tenhola, Präst-
kulla W.

Pikkukorppikotka

Neophron percnopterus
23.9.1986 Hämeenkyrö, Manna-
mäki 2-3kv S.

Hanhikorppikotka *Gyps fulvus*

26.8.1986 Hanko E. Aikaisempi
hyväksyminen (Lintumies 22:200)
perutaan. 4.5.1987 Pietarsaari, Ki-
sor.

Niittysuohaukka *Circus pygargus*
24.5.1986 Virolahti, Vilkkiläntura

♀ S. 21.6.1987 Teuva, Riippi ♂2kv
NE.

Pikkukiljukotka *Aquila pomarina*
3.8.1984 Taivalkoski, Loukusa S.
27.4.1986 Ylämaa, Väkeväjärvi
ad ENE. 29.9.1987 Kirkkonummi,
Porkkala.

Kiljukotka *Aquila clanga*
30.4.1966 Espoo, Laajalahti NW.
23.9.1986 Espoo, Soukka Kasa-
vuori ad W.

Kilju-/arokotka

Aquila clanga/nipalensis
17.4.1987 Kitee, Saramäki ad.

Kääpiökotka *Hieraaetus pennatus*
27.4.1986 Rautjärvi, Simpele vesi-
torni NNE. 25.4.1987 Västansfjärd,
Syndertsön WNW. 2.6.1987 Asik-
kala, Urajärvi W.

Punajalkahaukka

Falco vespertinus
9.5.1987 Kangasala, Vatiala 2kv ♂
N. 17.6.1987 Pori, Preiviikinlah-
ti ad ♂ N.

Tunturihaukka *Falco rusticolus*

10.10.1987 Pori, Leveäkari ad.

Pikkuhuitti *Porzana parva*
11.6.1987 Värtsilä, Uudenkylän-
lampi ♀-Ä. 11.-21.6.1987 Värtsilä,
Uudenkylänlampi ♀-Ä.

Kääpiöhuitti *Porzana pusilla*
3.6.1987 Parikkala, Siikalahti ♂-Ä.

Avosetti *Recurvirostra avosetta*
17.7.1894 Nauvo, Sandholmen.
16.9.1894 Nauvo, Sackholmen 2.

Alaskankurmitsa

Pluvialis dominica
3.8.1969 Helsinki, Lauttasaari
1kv.

Valkoperäsirri *Calidris fuscicollis*
20.8.1978 Siikajoki, Tauvo juv.

Lampiviklo *Tringa stagnatilis*
2.5.1987 Valkeakoski, Vallonjärvi.
1.6.1987 Helsinki, Kallvik SW.

Rengasnokkalokki

Larus delawarensis
1.5.1987 Joensuu, Höytiäisen ka-
nava 2kv.

Grönlanninlokki *Larus glaucoides*
25.2.1987 Hanko, edusta ulkoväy-
lä ad.

Pikkukiuuru *Calandrella rufescens*
7.6.1981 Pori, Kuuminainen
Aikaisempi hyväksyminen (Lintu-
mies 19:165) perutaan.

Nummikirvinen *Anthus campestris*
10.9.1987 Pori, Mäntyluoto juv..

Tundrakirvinen *Anthus gustavi*
6.9.1987 Espoo, Laajalahti.

Vuorikirvinen

Anthus spinoletta spinoletta
21.4.1984 Korppoo, Utö ad.

Keltavästäräkki

Motacilla flava feldegg
2.5.1987 Soini, Kivijärvenkylä 2 ♂.

Etelänsatakieli

Luscinia megarhynchos
31.5.-2.6.1986 Raahe, Someron-
lahti Ä.

Sinipyrstö *Tarsiger cyanurus*

12.7.1987 Äänekoski, Hietama 2.

Kivikkorastas *Monticola saxatilis*
17.8.1985 Urjala, Nuutajärvi ad ♂.

Harmaakurkkurastas

Turdus obscurus
17.8.1985 Urjala, Nuutajärvi.

Ruostesiipirastas

Turdus naumanni
26.10.1987 Kotka, Puistola.

Ruokosirkkalintu

Locustella luscinioides
4.5.1986 Helsinki, Vanhankau-
punginlahti Ä.

Pikku-/vaaleakultarinta

Hippolais caligata/pallida
27.10.1987 Kuopio, Hautausmaa.

Taiturikultarinta

Hippolais polyglotta
5.10.1987 Lappeenranta, sataman
puisto.

Lapinuunilintu

Phylloscopus borealis
10.8.1985 Enontekiö, Kaaresuvan-
to lentopoikue.

Kirjosiipiunilintu

Phylloscopus inornatus
30.9.1987 Hanko, Vedagrundet.
10.10.1987 Pyhäranta, Riht-
niemi. 18.10.1987 Luvia, Säppi.

Ruskouunilintu

Phylloscopus fuscatus
12.10.1987 Lieksa, Jamali.

Idäntilalti

Phylloscopus collybita tristis
2.10.1984 Luvia, Säppi r.

Valkopäätiainen *Parus cyanus*
8.11.1987 Liperi, Käsämä 5.

Mustaotsalepinkäinen

Lanius minor
5.9.1987 Asikkala, Urajärvi ad ♂.

Punapäälepinkäinen

Lanius senator
22.6.1987 Ruovesi, Visuvesi ♀.

Harmaasirkku *Miliaria calandra*
15.5.1987 Kirkkonummi, Saltjärden NW.

Summary: Report of rare birds in Finland in 1987

This paper lists 280 records of rarities observed in Finland during 1987, and accepted by the Finnish Rarities Committee. Additionally, a list of records from previous years is included, as well as a list of records not accepted. For each record details included are: date and locality, number of birds if more than one, other details if known (kv = calendar-year, jp = adult breeding plumage, tp = non-breeding plumage, vp = transient plumage, ♀-puk. = subad. ♂/♀♀, Ä = singing, r = ringed, m = migrating).

The three numbers in brackets after each species' name give the totals of specimens observed in Finland (1) before the end of 1974, (2) in the period 1975-1986, and (3) in 1987, respectively. Five species are new to the Finnish list: *Bucephala albeola*, *Buteo rufinus*, *Prunella atrogularis*, *Oenanthe hispanica* and *Emberiza cioides*. One new subspecies was recorded in previous years: *Motacilla flava feldegg*.

The autumn of 1987 proved to be a very good year for several Asiatic vagrants including *Anthus novaeseelandiae*, *Phylloscopus inornatus*, and *Ph. fuscatus* (with highest-ever yearly totals) and *Ph. proregulus* (with better-than-average occurrence). There were several records of top-rarities during the autumn, e.g. *Plegadis falcinellus* (the first in this century), *Streptopelia senegalensis* (the third one so far), *Lanius isabellinus* (third), *Oenanthe*

isabellina (third), *Sylvia nana* (fifth), first autumn records of *Locustella lanceolata* and *L. luscinioides*. Furthermore, four of the records of species new in Finland stem from the autumn. All in all, 31% of the rarity records were made in October.

In spring, there was a good influx of *Circus pygargus* and *Tringa stagnatilis* but an exceptionally poor occurrence of *Falco vespertinus* and *Recurvirostra avosetta*. The most notable accidentals in spring included *Chlidonias hybrida* (the second so far), *Streptopelia orientalis* (fourth) and *Emberiza cioides* (first). The range extension of *Panurus biarmicus* continued, and the first instance of verified breeding was recorded in Finland in summer 1987.

Kirjallisuus

- Alanen, M., Tiussa, J. & Kapanen, M. 1984: Aro-tasku (*Oenanthe isabellina*) Kontiolahdessa. — Siipirikko 11:131-134.
- Alatalo, R.V., Gustafsson, L. & Lundberg, A. 1982: Häckningsframgång och förekomst av halsbandsflugsnappare *Ficedula albicollis*, svartvitflugsnappare *Ficedula hypoleuca* samt blandpar på Öland 1981. — Calidris 11:103-108.
- Bengtson, S.-A. 1967: Skäggesen (*Panurus biarmicus*) i Skåne 1965-66, en för landet ny fågelart. — Vår Fågelvärld 26:244-248.
- Björkman, G. & Tyrberg, T. 1982: Skäggesen *Panurus biarmicus* i Sverige 1965-1979. — Vår Fågelvärld 41:73-94.
- Breife, B. 1987: Oktober 1987 — aktuella observationer special. — Calidris 16:159-166.
- Burn, D.M. & Mather, J.R. 1974: The White-billed Diver in Britain. — Brit. Birds 67:257-296.
- Celmins, A. 1987: The eastern race of Chiffchaff (*Phylloscopus collybita tristis*) in Latvia. — Loodusevaatlusi 1984 I:137-141.
- Collins, C.T. 1986: Identification quiz. — Western Birds 17:93-94.
- Forsman, D. 1988: Harvinaisten Aquila-kotkien määrittämisestä. Osa I kontrastikotkat. — Lintumies 23:157-164.
- Glutz von Blotzheim, U.N., Bauer, K.M. & Bezzel, E. 1975: Handbuch der Vögel Mitteleuropas. Band 6. Charadriiformes (I. Teil). — Akad. Verlagsgesellschaft. Wiesbaden.
- Goudie, R.I. 1985: Range extension of the American Wigeon, *Anas americana*, to the island of Newfoundland. — Can. Field-Naturalist 99:533.
- Haataja, K., Kaarto, I. & Tynjälä, M. 1980: Aro-tasku *Oenanthe isabellina* ensi kertaa Suomessa. — Lintumies 15:174-175.
- Hario, M., Numminen, T. & Yrjölä, R. 1987: Rariteettikomitean hyväksymät vuoden 1986 harvinaisuushavainnot. — Lintumies 22:195-206.
- Hario, M. & Numminen, T. 1988: Keltavästäräkin *feldegg*-rodunmäärittämisestä. — Lintumies 23:216-217.
- Helbig, A.J. 1987: Feldbestimmung des Waldpiepers *Anthus hodgsoni* und sein Auftreten in Europa. — Limicola 1:73-85.
- Hottola, P. 1988: Pikkutelkkä *Bucephala albeola* ensi kertaa Suomessa. — Lintumies 23:224-225.
- Igou, T.D. 1986: Fall record for Eurasian Wigeon. — Redstart 53:109.
- Jaama, K. 1982: Roohabeka (*Panurus biarmicus*) esmasleid Eestis. — Loodusevaatlusi 1980/ I:190-191.
- Jännes, H. 1987: Kenttäkerttusen lajinmäärityksestä ja esiintymisestä. — Lintumies 22:166-169.

- Jännes, H. 1988: Vaaleakultarinnan (*Hippolais pallida*) määrittämisestä. — Lintumies 23:66-71.
- Jönsson, P.E. 1987: Svartbent strandpipare *Charadrius alexandrinus* i Skåne 1987 — en projektrapport. — Anser 26:259-264.
- Koskimies, P. 1979: Karjalan linnustosta: Karjalan kannaksen sekä Laatokan, Aunuksen ja Äänisen Karjalan linnustollisista erikoispiirteistä. — Ornis Karelica 5:68-89.
- Leibak, E. & Leivits, A. 1988: Operatsioon 'Baltika': uusi linnuleide. — Eesti Loodus nro 5/ 1988:338-341.
- Lindström, A. 1983: Palmduvan, *Streptopelia senegalensis*, ny fågelart för Sverige. Hur har den lämnat oasen? — Fauna och flora 78:262-264.
- Lipsbergs, J. 1987: Wintering of the Bearded Tit *Panurus biarmicus* and the Penduline Tit *Remiz pendulinus* in Latvia (Summary). — Putni daba 1:57-69.
- Madge, S. & Burn, H. 1988: Wildfowl. An identification guide to the ducks, geese and swans of the world. — Christopher Helm, London.
- Mattila, T. 1988: Palmukyyhky (*Streptopelia senegalensis*) Mäntyharjulla n. 7.-27.10.1987. — Päijät-Hämeen Linnut 19:67-68.
- Meriste, A. 1982: Roohabekas (*Panurus biarmicus*) Matsalu roostikus. — Loodusevaatlusi 1980 I:192-193.
- Nikander, P.J. 1988: Määritä isokiuru. — Tringa 15:90-92.
- Olsen, K.M. 1987: Sjaeldene fugle i Danmark og Grønland i 1985. — Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 81:109-120.
- Palmgren, J. & Stenroos, A. 1985: Punapyrstölepinkäinen *Lanius isabellinus* toisen kerran Suomessa. — Lintumies 20:251-254.
- Puutio, T. 1976: Palmukyyhky *Streptopelia senegalensis* tavattu Suomessa. — Lintumies 11:93-94.
- Rantanen, P. 1987: Harvinaisuudet Etelä-Karjalassa 1986: — Ornis Karelica 13:40-45.
- Reinikainen, K. 1987: Ensi kertaa Päijät-Hämeessä: sitruunavästäräkki. — Päijät-Hämeen Linnut 18:92-93.
- Routasuo, P. 1987: Valloittava partatiainen on ruovikon akrobaatti. — Lintumies 22:155-159.
- Røv, N. (toim.) 1984: Sjøfugleprosjektet 1979-1984. — Vilttrapport 35.
- Salminen, A. & Syrjänen, J. 1985: Kenttäkerttunen *Acrocephalus agricola* ensi kertaa Pirkkanmaalla. — Lintuviesti 10:147-148.
- Solonen, T. 1985: Suomen linnusto. — Lintutieto, Helsinki.
- Sorjonen, J. 1986: Mixed singing and interspecific territoriality -consequences of secondary contact of two ecologically and morphologically similar nightingale species in Europe. — Ornis Scand. 17:53-67.
- Vepsäläinen, K., Järvinen, O., Keynäs, K. & Salminen, P. 1975: Sepelsiepot *Ficedula albicollis* Hankoniemellä 1971-74. — Lintumies 10:118-122.
- Vuolanto, S. 1976: Palmukyyhky *Streptopelia senegalensis* Raippaluodon Norrskärillä. — Lintumies 11:94.
- Wagstaffe, R. & Williamson, K. 1947: A re-examination of the British record of *Emberiza cioides* Brandt. — North Western Naturalist 22:23-30.
- Ylikarjula, J. 1985: Punapyrstölepinkäinen *Lanius isabellinus* ensi kertaa Suomessa. — Lintumies 20:250.

Kirjoittajien osoitteet

— Authors' addresses:

Martti Hario
Kastevuorenkuja 3 I 153
SF-02360 ESPOO

Tapani Numminen
PL 20
SF-21531 PAIMIO

Jörgen Palmgren
Aallonkohina 6 E 57
SF-02320 ESPOO